

Infrastruktura komunalna w województwie śląskim w 2017 r.

↑174,7 km
(w kraju 97,2 km)

Długość czynnej sieci wodociągowej rozdzielczej na 100 km²

Na przestrzeni 2017 r., w odniesieniu do 2016 r., odnotowano w województwie śląskim dalsze pozytywne zmiany w zakresie rozbudowy sieci rozdzielczej wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej, czego wymiernym efektem był wzrost liczby nowych połączeń budynków mieszkalnych w ramach tych sieci oraz wzrost zagęszczenia sieci na obszarze 100 km² (wskaźniki nasycenia sieciami w śląskim należą do najwyższych wśród

województw i znacznie przewyższają średnie wskaźniki dla kraju). Pozytywne tendencje dotyczyły zarówno obszaru miast, jak i terenów wiejskich.

Sieć wodociągowa

W końcu 2017 r. długość czynnej sieci wodociągowej rozdzielczej osiągnęła w województwie śląskim 21,6 tys. km, a liczba przyłączy, prowadzących do budynków mieszkalnych 626,2 tys. W porównaniu ze stanem przed rokiem, długość rozbudowanej (wybudowanej lub przebudowanej) sieci zwiększyła się o 181,4 km, tj. o 0,8% (w kraju o 1,0%), przy jednoczesnym wzroście liczby przyłączy o 8,1 tys. szt., tj. o 1,3% (tak samo w kraju). Na terenach miejskich zlokalizowanych było 52,7% długości sieci i 59,4% przyłączy do budynków. W porównaniu z rokiem poprzednim długość sieci wodociągowej wzrosła w miastach o 104,2 km, a liczba przyłączy zwiększyła się o 4,9 tys. szt. Na terenach wiejskich przybyło 77,2 km nowej sieci, a liczba przyłączy wzrosła o 3,2 tys. szt.

Tablica 1. Sieć wodociągowa

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie a-2016 b-2017	Długość czynnej sieci rozdzielczej		Połączenia prowadzące do budyn- ków miesz- kalnych	Zużycie wody w gospodarstwach domowych (w ciągu roku)		Ludność korzysta- jąca z sieci w % ogółu ludności	
	ogółem	na 100 km ² powierzchni ogólnej		razem	na 1 miesz- kańca		
	w km			w szt.	w dm ³		w m ³
OGÓŁEM	a	21368,6	173,3	618102	136071,2	29,8	95,7
	b	21550,0	174,7	626230	134676,2	29,6	95,8
miasta	a	11244,3	296,7	366835	110116,0	31,3	98,1
	b	11348,5	299,4	371745	108480,9	31,0	98,1
wieś	a	10124,3	118,5	251267	25955,2	24,8	87,8
	b	10201,5	119,4	254485	26195,3	24,9	88,0

16.11.2018 r.

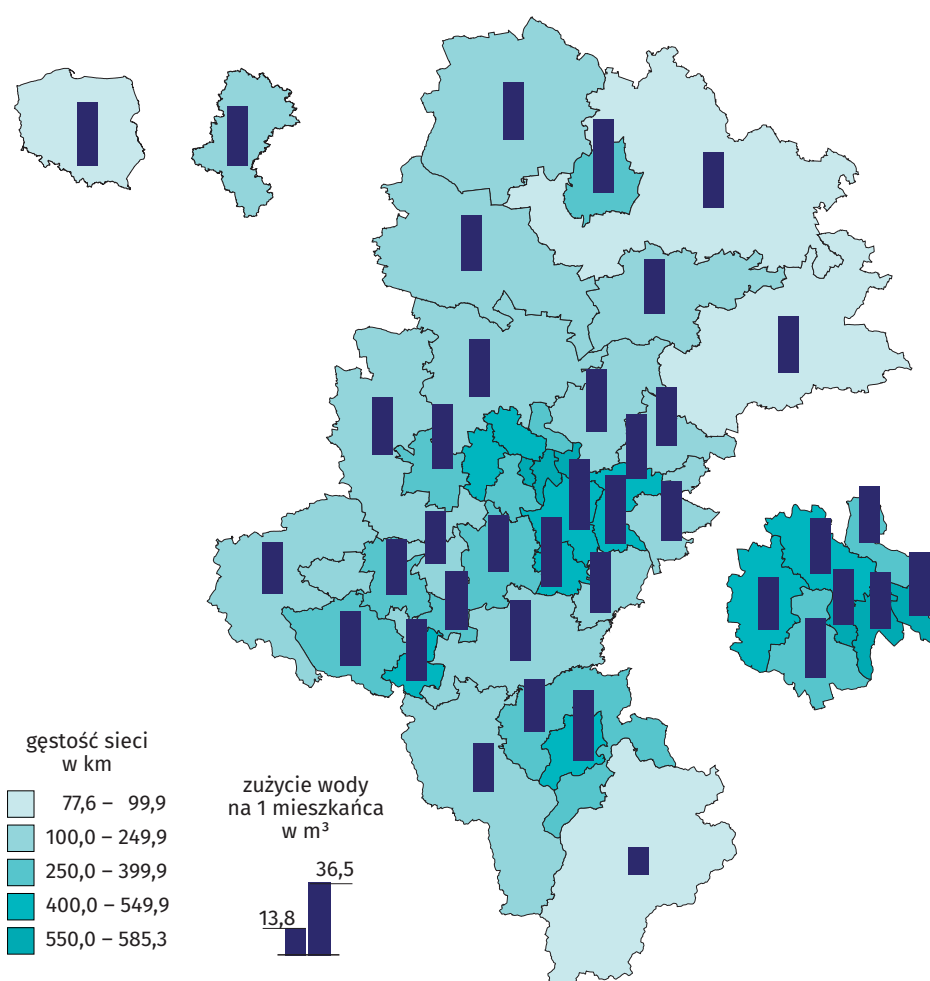
Infrastruktura komunalna, jej potencjał, zarówno w wymiarze ilościowym, jak i jakościowym, decyduje o warunkach życia ludności. Rozwój infrastruktury jest istotnym czynnikiem podnoszącym atrakcyjność danego obszaru jako miejsca zamieszkania i miejsca pracy

W porównaniu z 2016 r. długość sieci wodociągowej zwiększyła się; wzrost liczby przyłączy prowadzących do budynków stanowił 11,4% przyrostu ogółem w kraju

Na 100 km² powierzchni województwa przypadało 174,7 km sieci wodociągowej (w kraju 97,2 km). Gęstość sieci wodociągowej w miastach ponad 2,5-krotnie przewyższała wskaźnik nasycenia na obszarach wiejskich. Biorąc pod uwagę zróżnicowanie przestrzenne największą gęstością sieci wodociągowej charakteryzowały się miasta na prawach powiatu, przy czym na terenie: Świętochłowic, Siemianowic Śląskich, Chorzowa, Tychów, Bielska-Białej i Sosnowca wskaźnik gęstości przekroczył 3-krotnie przeciętną w województwie. W grupie powiatów, w których zagęszczenie sieci było poniżej przeciętnego w województwie, ostatnie lokaty zajmowały powiaty: żywiecki (77,6 km), częstochowski (95,7 km), zawierciański (97,3 km) i lubliniecki (103,1 km).

Rozwój sieci wodociągowej dodatkowo wpłynął na odsetek ludności korzystającej z tej sieci. Według stanu w końcu 2017 r. z sieci wodociągowej korzystało 95,8% ludności województwa (w kraju średnio 92,0% ludności). W miastach dostęp do wodociągu miało 98,1% ludności, na terenach wiejskich udział ludności korzystającej z sieci wodociągowej kształtował się na poziomie 88,0%.

Mapa 1. Sieć wodociągowa rozdzielcza na 100 km² powierzchni ogólnej oraz zużycie wody w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca według powiatów w 2017 r.

Pomimo wzrostu liczby ludności korzystającej z sieci wodociągowej, zużycie wody przez gospodarstwa domowe na przestrzeni 2017 r. zmniejszyło się. Gospodarstwa domowe na cele komunalno-bytowe zużyły 134,7 hm³ wody, tj. mniej niż w roku poprzednim o 1,0% (w kraju spadek o 1,2%). W miastach odnotowano spadek zużycia o 1,5%, a na obszarach wiejskich wzrost o 0,9%. Na zmniejszenie zużycia wody miały wpływ m.in. instalacja wodomierzy i rosnące ceny wody. Przeciętny mieszkaniec województwa zużył średnio 29,6 m³ wody (w 2016 r. – 29,8 m³, w kraju – średnio 31,8 m³).

Wraz z rozwojem infrastruktury wodociągowej na przestrzeni 2017 r. wzrosła również liczba ludności korzystającej z ww. sieci

Wskaźnik nasycenia obszaru siecią wodociągową był najwyższy wśród województw

W odniesieniu do 2016 r. zaobserwowano spadek ilości zużytej wody przypadającej na 1 mieszkańca województwa

Sieć kanalizacyjna

Według stanu na koniec 2017 r. czynna sieć kanalizacyjna rozdzielcza województwa śląskiego osiągnęła długość 16,3 tys. km. Stanowiła 10,4% sieci krajowej. Na przestrzeni roku w województwie śląskim przybyło 181,2 km sieci kanalizacyjnej (wzrost o 1,1%, w kraju – o 1,8%), w tym 140,0 km na terenie miast. W układzie terytorialnym najbardziej znaczący przyrost długości sieci kanalizacyjnej odnotowano w powiecie żywieckim (o 44,5 km, tj. o 3,0%), wodzisławskim (o 33,9 km, tj. o 4,5%) oraz mieście Jastrzębie-Zdrój (o 20,2 km, tj. o 7,2%).

W badanym okresie doprowadzono do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania 9,1 tys. połączeń kanalizacyjnych (w tym 6,4 tys. km na terenie miast). W stosunku do 2016 r. ich liczba wzrosła o 2,3% (w kraju wzrost o 2,5%). Nowe podłączenia budynków nie zawsze są związane z przyrostem sieci kanalizacyjnej, rozbudowa przyłączy odbywa się również na już istniejących odcinkach sieci.

Przyrost długości sieci kanalizacyjnej oraz przyłączy do budynków w większym wymiarze dotyczył miast, co jest związane z podziałem administracyjnym województwa, wysokim stopniem zurbanizowania oraz dużą koncentracją zabudowy terenów miejskich.

Tablica 2. Sieć kanalizacyjna

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie a-2016 b-2017	Długość czynnej sieci rozdzielczej		Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych	Ścieki odprowadzone (w ciągu roku)	Ludność korzystająca z sieci w % ogółu ludności	
	ogółem	na 100 km ² powierzchni ogólnej				
	w km		w szt.	w dam ³		
OGÓŁEM	a	16082,9	130,4	395 472	152888,2	77,8
	b	16264,1	131,9	404 621	153779,5	78,0
miasta	a	10343,9	272,9	268805	135274,2	87,1
	b	10483,9	276,6	275181	135623,5	87,3
wieś	a	5739,0	67,2	126667	17614,0	46,6
	b	5780,2	67,7	129440	18156,0	47,0

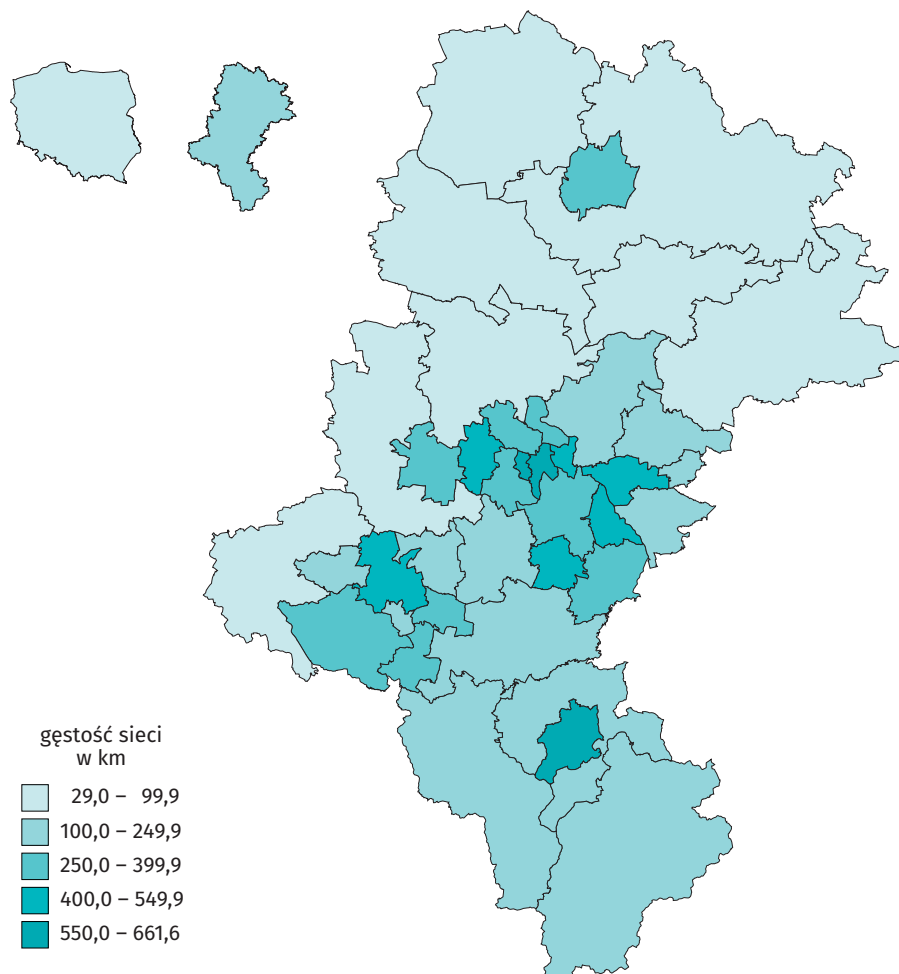
W 2017 r. gęstość sieci kanalizacyjnej w przeliczeniu na 100 km² powierzchni ogólnej wyniosła w śląskim 131,9 km (w kraju 50,1 km), przy czym tereny miast charakteryzował wskaźnik 4-krotnie wyższy niż obszary wiejskie. W skali kraju wyróżniają się szczególnie dysproporcje w zakresie nasycenia siecią kanalizacyjną terenów wiejskich (67,7 km w województwie, przeciętnie w kraju – 31,6 km).

W układzie przestrzennym największe zagęszczenie sieci występowało w Bielsku-Białej, Świętochłowicach i Chorzowie (wskaźnik około 5-krotnie wyższy niż przeciętnie w województwie). Nasycenie siecią kanalizacyjną wzrosło na przestrzeni 2017 r. o 1,5 km (w kraju wzrost o 0,8 km). Największy wzrost nasycenia siecią na obszarze 100 km² zaobserwowano w Świętochłowicach (637,1 km wobec 607,8 km w 2016 r.) i Jastrzębiu-Zdroju (352,5 km wobec 328,8 km).

W porównaniu z 2016 r. długość sieci kanalizacyjnej zwiększyła się

Sieć kanalizacyjna w województwie charakteryzuje się mniejszą gęstością na 100 km² niż sieć wodociągowa, zarówno na terenach miejskich, jak i wiejskich

Mapa 2. Sieć kanalizacyjna rozdzielcza na 100 km² powierzchni ogólnej według powiatów w 2017 r.

Relacja długości sieci kanalizacyjnej w stosunku do długości sieci wodociągowej, świadcząca o wymiarze jakościowym i wydajności całości sieci wodno-kanalizacyjnej, kształtowała się w 2017 r. w województwie na poziomie 75,5% wobec 75,3% w 2016 r. (w kraju – odpowiednio: 51,6% wobec 51,2%). Najstabsze wskaźniki w tym zakresie posiadały powiaty: częstochowski, raciborski, zawierciański i myszkowski, w których sieć kanalizacyjna była o około 2/3 krótsza w stosunku do sieci wodociągowej.

W 2017 r. w województwie śląskim z sieci kanalizacyjnej korzystało 78,0% ludności (w kraju 70,5%), przy czym w miastach – 87,3% (w kraju – 90,2%), a na terenie wsi – 47,0% (w kraju – 40,8%). Przyrost odsetka ludności korzystającej z sieci w relacji do 2016 r. wyniósł 0,2 p. proc., podobnie w miastach. Na obszarach wiejskich odsetek ten zwiększył się o 0,4 p. proc.

W omawianym przedziale czasowym z gospodarstw domowych odprowadzono siecią kanalizacyjną 153,8 hm³ ścieków bytowych, z czego 88,2% stanowiły ścieki odprowadzone z terenów miejskich. W porównaniu z rokiem poprzednim ilość ścieków odprowadzonych siecią kanalizacyjną zwiększyła się o 0,6% (w kraju o 2,1%), przy czym na wsi odnotowano większy wzrost (o 3,1%) niż na terenie miast (o 0,3%). Podobna sytuacja miała miejsce w kraju.

Wskaźnik nasycenia siecią kanalizacyjną był najwyższy wśród województw i ponad 2,5-krotnie przewyższał przeciętny w kraju

Wskaźnik prezentujący relację długości sieci kanalizacyjnej w stosunku do sieci wodociągowej był znacznie wyższy (o 23,9 p. proc.) niż średni dla kraju i plasował się na wysokim 3. miejscu wśród województw

W odniesieniu do 2016 r. wzrosła ilość ścieków odprowadzonych z gospodarstw domowych

Sieć gazowa

Na koniec 2017 r. czynna sieć gazowa rozdzielcza na terenie województwa śląskiego liczyła łącznie 16,0 tys. km. W okresie roku długość sieci zwiększyła się o 329,6 km, tj. o 2,1% (w kraju o 2,6%). Rozwój sieci gazowej dotyczył w większym stopniu obszarów miast, na które przypadało 70,0% przyrostu długości sieci. Największy wzrost długości istniejącej sieci gazowej ogółem w 2017 r. wystąpił w Częstochowie (27,2% ogólnego przyrostu) oraz powiatach częstochowskim (19,0%) i bieruńsko-lędzińskim (17,5%).

Tablica 3. Sieć gazowa

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie a-2016 b-2017	Długość czynnej sieci rozdzielczej		Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych	Zużycie gazu w gospodarstwach domowych (w ciągu roku)		Ludność korzystająca z sieci w % ogółu ludności	
	ogółem	na 100 km ² powierzchni ogólnej		razem	na 1 mieszkańca		
	w km		w szt.	w GWh	w kWh		
OGÓŁEM	a	15635,3	126,8	331 864	4929,0	1079,9	62,3
	b	15964,9	129,4	362 403	5288,5	1161,6	62,3
miasta	a	9483,5	250,2	230961	4180,4	1188,4	71,3
	b	9714,1	256,3	246370	4452,9	1271,4	71,3
wieś	a	6151,8	72,0	100903	748,6	715,2	31,9
	b	6250,8	73,2	116033	835,6	795,5	32,4

Gęstość sieci rozdzielczej w przeliczeniu na 100 km² powierzchni ogólnej wyniosła 129,4 km (w kraju – 41,9 km). W miastach gęstość ta była 3,5-krotnie większa niż na obszarze wsi. Największym zagęszczeniem sieci charakteryzowały się Świętochłowice (577,0 km) i Chorzów (523,6 km), natomiast najmniejszy wskaźnik odnotowano w powiatach kłobuckim (2,5 km) i lublinieckim (18,5 km). W porównaniu ze stanem przed rokiem, gęstość sieci wzrosła o 2,6 km (w kraju o 1,0 km), z tego na terenach miejskich – o 6,1 km, a na wsi – o 1,2 km. W układzie przestrzennym nasycenie siecią gazową wzrosło znacząco na terenie Częstochowy (o 56,1 km), powiatu bieruńsko-lędzińskiego (o 36,4 km), Tychów (o 35,3 km) oraz Żor (o 25,4 km).

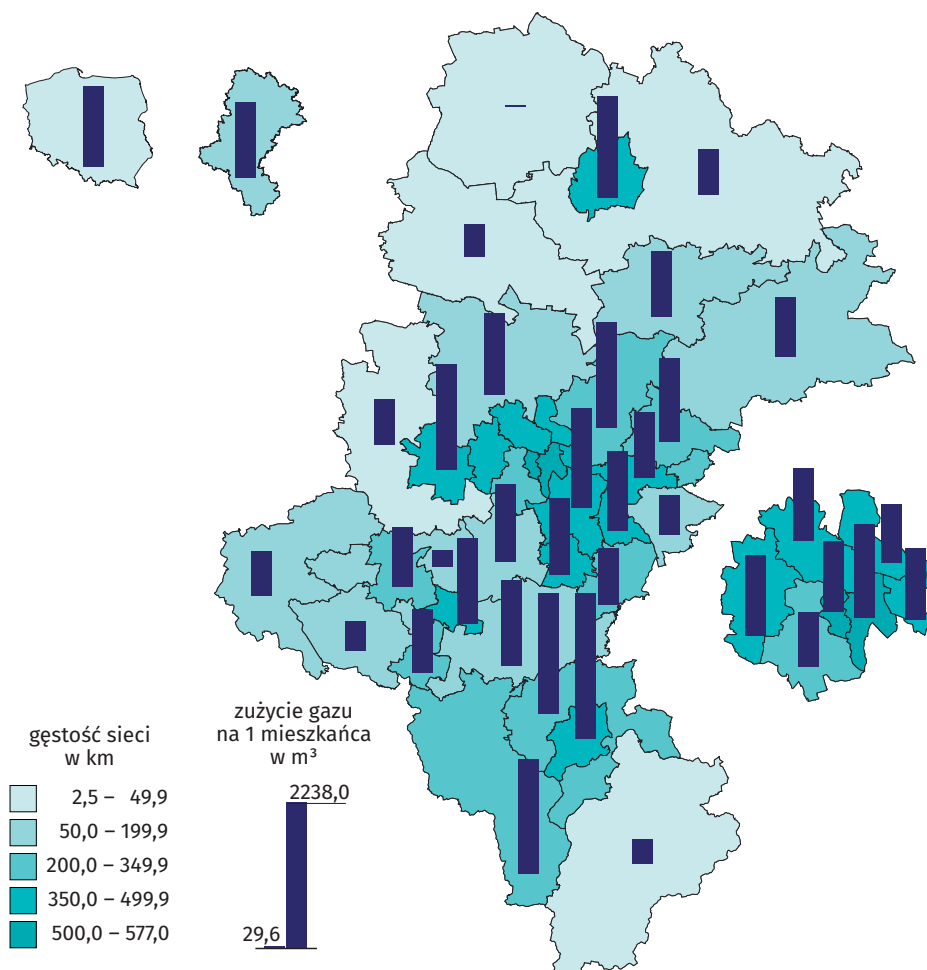
Zwiększenie dostępności sieci gazowej znalazło swoje odzwierciedlenie w liczbie czynnych przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych. Ich liczba – 362,4 tys. – wzrosła w 2017 r. o 30,5 tys., tj. o 9,2% (w kraju wzrost o 3,4%). Największy wzrost liczby przyłączy odnotowano w powiecie pszczyńskim (13,4% przyrostu ogółem), tarnogórskim (13,1%) i częstochowskim (11,0%).

Odsetek ludności korzystającej z gazu z sieci nie uległ na przestrzeni 2017 r. znaczącym zmianom – w województwie oraz na terenie miast utrzymał się na poziomie z 2016 r. – odpowiednio: 62,3% (w kraju – 52,1%) i 71,3% (w kraju – 71,2%), na terenach wiejskich wzrósł o 0,5 p. proc. i wyniósł 32,4% (w kraju – 23,3%).

Pod względem długości sieci gazowej rozdzielczej oraz jej rozwoju w 2017 r. śląskie zajmowało 3. miejsce wśród województw

Pod względem przyrostu liczby przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych śląskie znajdowało się na 1. miejscu wśród województw

Mapa 3. Sieć gazowa rozdzielcza na 100 km² powierzchni ogólnej oraz zużycie gazu w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca według powiatów w 2017 r.

Gęstość sieci gazowej rozdzielczej w przeliczeniu na 100 km² w województwie była ponad 3-krotnie większa niż przeciętnie w kraju

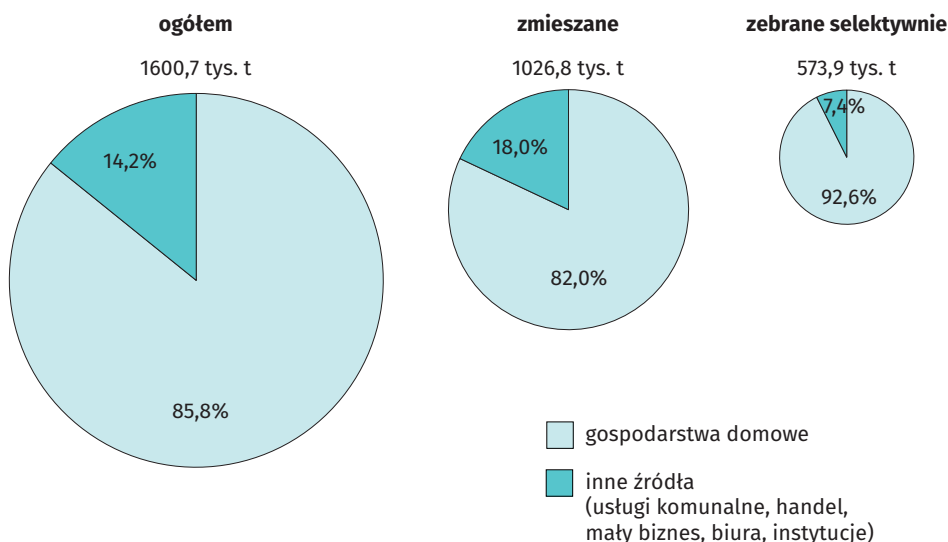
W 2017 r. w gospodarstwach domowych zużyto 5288,5 GWh gazu z sieci, co stanowiło wzrost w stosunku do roku poprzedniego o 7,3% (w kraju wzrost o 4,4%). Zwiększone zużycie gazu odnotowano zarówno w miastach, jak i na terenach wiejskich. Wzrosło również zużycie gazu w przeliczeniu na 1 mieszkańca województwa – o 81,7 kWh (w kraju o 46,6 kWh). Największe zużycie gazu na 1 mieszkańca odnotowano w Bielsku-Białej (prawie 2-krotnie większe niż przeciętnie w województwie) oraz w powiatach bielskim i cieszyńskim (ponad 1,5-krotnie większe).

Gospodarka odpadami komunalnymi

W 2017 r. w województwie śląskim zebranych zostało 1600,7 tys. ton odpadów komunalnych (mniej o 1,1% w porównaniu z 2016 r.). Na 1 mieszkańca województwa przypadało średnio 352 kg zebranych odpadów (w porównaniu z rokiem poprzednim ilość odpadów zmniejszyła się o 3 kg). W wielkości wytworzonych odpadów komunalnych dominowały odpady pochodzące z gospodarstw domowych (85,8% wobec 83,7% w 2016 r.). W 2017 r. odpady komunalne odebrane z gospodarstw domowych wyniosły 1373,2 tys. ton. Ich masa wzrosła, w porównaniu z rokiem poprzednim, o 1,4%.

W odniesieniu do 2016 r. wzrósł udział odpadów zebranych selektywnie w ogólnej ilości zebranych odpadów komunalnych; natomiast udział zebranych odpadów zmieszanych zmniejszył się

Wykres 1. Źródła pochodzenia odpadów komunalnych zebranych w 2017 r.

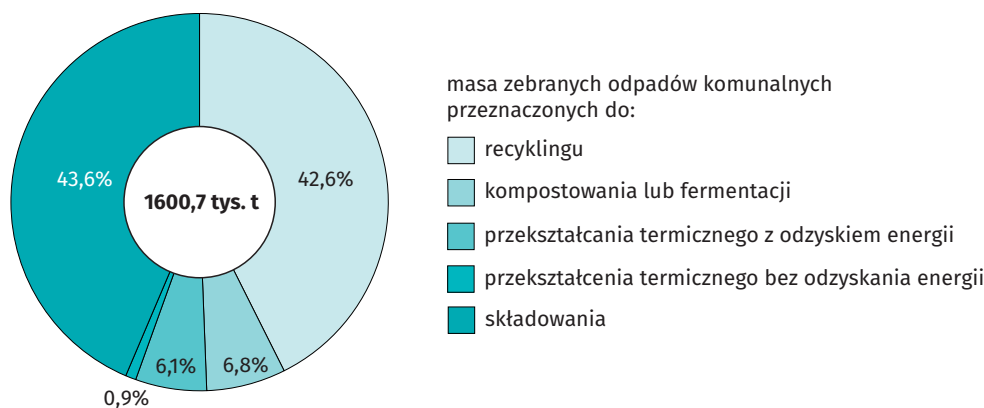

W 2017 r. zebrano selektywnie 573,9 tys. ton odpadów komunalnych (więcej w porównaniu z 2016 r. o 2,1%), w tym 25,0% to odpady biodegradowalne, 13,1% – odpady wielkogabarytowe, 10,8% – szkło, 7,8% – tworzywa sztuczne, 6,3% – papier i tektura. Największy udział w ilości odpadów zebranych selektywnie miały gospodarstwa domowe (92,6%). Z gospodarstw tych zebrano selektywnie o 6,2% więcej odpadów niż w 2016 r. Pozostałe 7,4% odpadów zebranych selektywnie pochodziło z usług komunalnych, przedsiębiorstw handlowych, małego biznesu, biur i instytucji.

Na 1 mieszkańca województwa przypadało ok. 126 kg zebranych selektywnie odpadów (w 2016 r. – ok. 123 kg)

Odpady komunalne zmieszane (1026,8 tys. t) stanowiły 64,1% ogółu odpadów komunalnych zebranych wobec 65,3% w 2016 r. Ich masa zmniejszyła się na przestrzeni 2017 r. o 2,8%.

Wykres 2. Zagospodarowanie odpadów komunalnych zebranych w 2017 r.

Podstawowym sposobem zagospodarowania odpadów komunalnych jest ich gromadzenie na składowiskach. Według stanu na koniec 2017 r. na terenie województwa istniało 19 czynnych składowisk kontrolowanych przyjmujących odpady, o łącznej powierzchni 127,9 ha. Z gospodarką odpadami komunalnymi związane jest ściśle negatywne zjawisko tzw. „dzikich wysypisk”, na których porzucane są odpady. Pomimo działań likwidacyjnych podejmowanych na bieżąco przez gminy, wciąż odnotowywane jest zjawisko ich ponownego powstawania. W 2017 r. zlikwidowano 1653 nielegalne wysypiska, jednakże w końcu omawianego roku na terenie województwa odnotowano 217 takich wysypisk.

Opracowanie merytoryczne:
Śląski Ośrodek Badań Regionalnych

Małgorzata Góralczyk

Tel: 32 779 12 81

e-mail: m.goralczyk@stat.gov.pl

Zofia Płoszaj-Witkowicz

Tel: 32 779 12 54

e-mail: z.ploszaj-witkowicz@stat.gov.pl

Rzeczoznawstwo:

Śląski Ośrodek Badań Regionalnych

Informatorium

Tel: 32 779 12 33, 32 779 12 34

e-mail: InformatoriumKCE@stat.gov.pl

katowice.stat.gov.pl

@Katowice_STAT

@GlownyUrzadStatystyczny

Powiązane opracowania

[Publikacje GUS – Infrastruktura komunalna](#)

[Informacje sygnałne US](#)

[Publikacje US](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych – Gospodarka mieszkaniowa i komunalna](#)

[Bank Danych Lokalnych – Stan i ochrona środowiska – Odpady komunalne](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Kanalizacja](#)

[Odpady](#)

[Sieć rozdzielcza gazowa](#)

[Wodociąg](#)